

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

XI^{то} Обикновено Народно Събрание

(първа извънредна сесия).

II заседание, петък, 23 февруарий 1901 г.

(Отворено въ 2 ч. и 50 м. слѣдъ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя г. Иванъ Ев. Гешовъ.)

Прѣдсѣдателъ: (Звъни.) Засѣданието се отваря. Г-нъ секретарь ще прочете списъка на г. г. членовѣтъ.

Секретарь Манолъ Златановъ: (Прочита списъка. Отсъствуватъ г. г. народнитѣ прѣдставители: Алекси Бояджийски, Атанасъ Ибишевъ и Никола Козаревъ.)

Прѣдсѣдателъ: Отъ 155 народни прѣдставители отсъствуватъ трима, а присъствуватъ 152.

Г-нъ секретарь ще прочете съкратения протоколъ на първото засѣдание.

Секретарь Д-ръ Андрей Ходжевъ: (Прочита съкратения протоколъ отъ първото засѣдание.)

Прѣдсѣдателъ: Има ли нѣкой да иска думата по протокола? (Никой не се обажда.) Никой не иска думата — протоколътъ се приема.

Г-да! На основание чл. 5 отъ вътрѣшния правилникъ на Народното Събрание дадохъ отпускъ два дена на г. Атанаса Ибишевъ и петъ дена на г. Алекси Бояджийски.

Пристъпваме къмъ дневния редъ, който е: избиране комисии: 1) за изработване проектъ за отговора на тронното слово, 2) за провѣряване изборитѣ, 3) бюджетарна комисия и 4) по разнитѣ министерства.

Първиятъ прѣдметъ, както чухте, е избиране комисия за изработване проектъ за отговора на тронното слово. Вчера Народното Прѣдставителство натовари бюрото да състави единъ списъкъ и да го прѣдстави за приемане на почитаемото Събрание.

Г-нъ Ризовъ има думата.

Димитъръ Ризовъ: Г-да народни прѣдставители! Първата задача, която прѣдстои на XI-то Обикновено Народно Събрание, по моето схващане, трѣбва да бѣде, да поразчисти задушливата политическа атмосфера, която дави България отъ нѣколко врѣме насамъ, и да създаде нова една ера на истински и непритворенъ конституционализъмъ. Азъ считамъ, че тая задача е толкова политическа, колкото и политико-възпитателна. И понеже за политическото възпитание на народа не важатъ думитѣ и фразитѣ, а дѣлата и примѣритѣ, то азъ бихъ желалъ ние първи да дадемъ примѣръ, че искаме да видимъ вкарана страната въ тоя конституционализъмъ.

Така гледайки на работата, азъ си позволявамъ да изкажа слѣдующитѣ двѣ мнѣния:

Първо, при избора на разнитѣ парламентарни комисии да приложимъ единъ отъ най-хуманнитѣ и пай-свободолюбиви принципи — принципътъ на пропорционалността на партиитѣ. Менѣ ми е драго, че, прѣзъ десетъ-дневното ми стоене въ X-то Обикновено Народно Събрание, азъ имахъ честта да възбудя този въпросъ, но тогавашнитѣ прѣдставители намѣриха, че не може и не бива той да се приеме. За щастие на България, въ сегашното Народно Събрание, въ всичкитѣ парламентарни групи, влизатъ доста просвѣтени сили, и азъ имамъ куража днесъ да подновя това свое мнѣние и да моля, щото всинца да бѣдемъ съгласни, при избирането на комисии, всѣка отъ парламентарнитѣ групи да бѣде пропорционално прѣдставена.

Бюрото, което вѣроятно ще прѣпоръча повечето отъ тѣзи комисии, знае приблизително какъ стоятъ тѣзи парламентарни групи, и азъ не се съмнѣвамъ, че, додѣто

ни служи за гаранция добросъвестността на нашия председател, ние ще имаме едно съвършено безпристрастно и човъшко разпрѣдѣление на комисииѣ, пропорционално на тѣзи групи.

Това е първото мнѣние.

Второто е слѣдующето. Азъ считамъ, че вътрѣшниятъ правилникъ, по който се ръководимъ, е недостоеенъ за настоящето Народно Собрание. Въ него има много пунктове, които сж много добри, но има и такива, които ограничаватъ свободата на трибуната — най-главното условие за добрия ходъ и за доброто рѣноме на едно Народно Собрание. Този недостатъкъ на правилника бѣше съзрѣтъ и в миналитъ Народни Собрания, и мисля, даже, че бѣше избрана една комисиия за да състави проектъ, който проектъ, струва ми се, е и съставенъ. Та, като считамъ стария правилникъ недостоеенъ за насъ, азъ прѣдлагамъ, щото, при избирането на комисииѣ, което ще стане днесъ, да се избере и една комисиия, която да състави новъ единъ вътрѣшенъ правилникъ, по който да се ръководятъ засѣданията.

Азъ се надѣвамъ, че, тъй като трѣбва да започнемъ съ добри дѣла и добри примѣри къмъ народа, вие ще усвоите тия двѣ мои мнѣния.

Председателъ: Г-нъ Ризовъ повдига два въпроса. За отговоръ на първия въпросъ ще послужатъ тия списъци, които ще ви прѣдстави бюрото. Колкото за втория въпросъ, слѣдъ изчерпването на дневния редъ, ще моля г. Ризова да направи пакъ това свое прѣдложение, което вчера се направи и отъ г. Гена Недѣлковъ.

Има ли нѣкой да иска думата по въпроса за избиране на комисииѣ?

Йорданъ Теодоровъ: Това, което каза г. Ризовъ, си има мѣстото — да се прѣдставляватъ политическитъ групи съразмѣрно. Относително комисииѣта, която ще провѣрява изборитъ, и за другитъ комисии, би трѣбовало да се назначатъ хора специалисти, които по ги разбиратъ. Напр. по финансовата комисия, да се турятъ хора, които разбиратъ отъ финанси; по административната — отъ администрация, по санитарната частъ — доктори по медицината, които разбиратъ. А колкото за изборитъ, г. Ризовъ е съвършено справедливъ, да се вземе въ внимание всички групи да се прѣдставляватъ, за да се не каже, че за хатъръ нѣкой е касиранъ. Колкото за правилника, съгласенъ съмъ да се ревизира — има празнини, не отговаря.

Димитъръ Ризовъ: Азъ говорихъ за количеството на комисииѣта, а не за качеството. Азъ мисля, не може да бжде и въпросъ, че въ всѣка комисия трѣбва да влизатъ хора, които разбиратъ отъ работата; тъй щото, тоя въпросъ не е билъ споренъ. Азъ говорихъ само, че въ комисииѣта всѣка парламентарна група трѣбва да се прѣдставлява пропорционално, и макаръ да съмъ увѣренъ, че такъвъ списъкъ ще имаме отъ бюрото, азъ бихъ желалъ Народното Собрание да изкаже мнѣние, щото принципътъ на пропорционалността да владѣе винаги у насъ, при каквито комисии и да се избиратъ въ бждще, като начало прието и осветено отъ насъ.

Председателъ: Бюрото е изработило нѣколко списъци. Сега точна пропорционалность дали е запазена въ тия списъци, не мога да кажа, но на Народното Собрание остава, ако нѣкои отъ имената въ списъцитъ не се харесатъ, да прѣдложи други.

Д-ръ Дико Йовевъ: Г-да прѣдставители! Менѣ се чини, че прѣдложението, което направи г. Ризовъ, е отъ такава важность, щото заслужава да му се посветятъ нѣколко минути; и тъй като гледамъ на работата, азъ си позволявамъ да подкрѣпя това прѣдложение и да поискамъ отъ васъ да го не оставите да мине полуразрѣшено, а да вземемъ едно окончателно рѣшение, което да ни ръководи и за по-нататъкъ.

Принципътъ самъ по себе си е много важенъ, и азъ не вѣрвамъ, че нѣкой измежду васъ ще се намѣри, който да каже, че не е добръ въ комисииѣта, които ще избираме, всѣка една отъ групитъ, които участвуватъ въ това Народно Собрание, да е прѣдставлявана съразмѣрно съ числото на депутатитъ си, и като считамъ, че нѣма да има споръ между насъ върху този принципъ, азъ мисля, че за да улеснимъ задачата, както на бюрото, така и на Народното Собрание за по-нататъкъ и да не влизаме въ мжнотии когато ще се прѣдлагатъ лицата, още отъ сега да поискаме, или да възложимъ на бюрото, или ние тукъ въ разискванията да опрѣдѣлимъ точно числото на лицата, които трѣбва отъ всѣка една отъ прѣдставляванитъ въ Народното Собрание групи да влизатъ въ всѣка една отъ комисииѣта; защото, когато г. прѣдседателътъ ще вземе да прѣдлага имената, той може по погрѣшка да бжде несправедливъ къмъ една група и, слѣдователно, несправедливъ и къмъ една друга група. За да може той самиятъ да има едно правило за ръководене при всѣки такъвъ случай, азъ мисля, че не врѣди, ако още сега се каже, че комисииѣта трѣбва да иматъ изобщо едно такова число депутати, щото за всѣка една група да има опрѣдѣлено да тури известно число депутати, и да се каже, тая група да има двама, онази трима депутати и т. н. Тогава ще остане на прѣдседателя, или изобщо на бюрото да намѣри хората, които ще прѣдлага съобразно съ това правило.

Така че, въ заключение, като подкрѣпямъ прѣдложението на г. Ризова, азъ моля да се не остави въпросътъ полуразрѣшенъ, а да се вотира и приеме отъ Народното Собрание, и, заедно съ това, да се опрѣдѣли още сега числото на депутатитъ, които ще влизатъ отъ всѣка група въ комисииѣта.

На свършване ще забѣлжа и относително това, което г. Теодоровъ каза, че това прѣдложение може да си има значение само за провѣрочната комисия, че азъ не сподѣлямъ такъвъ единъ възгледъ, защото, както справедливо забѣлжи г. Ризовъ, въпросътъ за числото на депутатитъ е другъ отъ оъзи за качеството имъ, кога ще влизатъ въ комисииѣта, и че ние сега говоримъ за числото, и като се установи Собранието върху едно правило за числото, тогава бюрото ще е, което ще има грижата да избира за всѣка една комисия оъзи лица, които най-много съотвѣтствуватъ по своитъ

познания за комисията, за която става въпросъ. И понеже въ всички групи, които се прѣдставляватъ въ Събранието, горѣ-долу има хора, които могатъ да си дадатъ мнѣнието въ всички комисии, които ние ще изберемъ тукъ, азъ не намирамъ защо само за една или двѣ отъ тия комисии да се прилага това правило и да се не прилага за всички комисии. Та, като възразявамъ на г. Тодорова въ тая смисълъ, азъ моля прѣдложението на г. Ризова да се вотира така, както сега го поправамъ.

Министъръ Д-ръ Стоянъ Даневъ: Г-да народни прѣдставители! Мисълта, която изказа почитаемиятъ Кюстендилски народенъ прѣдставителъ, е на мѣстото си, и азъ вѣрвамъ, че когато г. г. народнитѣ прѣдставители ще бждатъ сезирани съ едно прѣглеждане за основно прѣработване на вжтрѣшния правилникъ, тѣ ще турятъ въ основата на това прѣработване идеята, която изказа г. Ризовъ, т. е. да могатъ въ всѣка една комисия да се прѣдставляватъ всички групи въ Народното Събрание, били тѣ групи на болшинството, или групи на меншеството. Колкото се касае, обаче, за конкретния случай, ми се чини, че ще постѣпимъ най-правилно, ако напълно оставимъ грижата на почитаемото бюро да ни прѣдложи членове за разнитѣ комисии по начинъ, който да удовлетвори мисълта на г. Ризова. Ржководя се въ случая отъ това, което стана вчера. Вие видѣхте какъ се постѣпи при избора на прѣдсѣдателъ, при избора на подпрѣдсѣдатели, секретари и квестори. Чини ми се, че всички партии сж прѣдставени въ бюрото, и ако вчера почитаемото бюро даде доказателство за своето безпристрастие, особено по избора на секретаритѣ, не се съмнявамъ ни най-малко, че то ще се ржководи отъ сжщия духъ, ако му прѣдоставимъ да ни прѣдложи и лица за членове на разни комисии. Затова, азъ ви моля, като иначе напълно приемамъ мисълта на г. Ризова, да прѣдоставимъ на бюрото да прѣдлага членоветѣ на разнитѣ комисии, както е ставало другъ пжтъ, убѣденъ, че то ще държи смѣтка за изказаното желание на Народното Прѣдставителство. (Гласове: Прието!)

Манолъ Златановъ: Това, което каза г. Ризовъ, безспорно е, че заслужава уважение, но ние трѣбва да помнимъ, че вчера избрахме бюрото съ акламация, че изслушахме декларациитѣ на избранитѣ най-сѣчуетвенно, че изказахме довѣрие къмъ думитѣ, които тѣ казаха, и слѣдъ това, най-сетнѣ, взехме рѣшение бюрото да опрѣдѣли лицата, които ще влизатъ въ тия комисии. Единъ пжтъ имаме довѣрие въ тѣхното безпристрастие, и сега да повдигаме тоя въпросъ, ще каже да си създаваме работа, която нѣма къмъ нищо да ни доведе. Събранието по този въпросъ взе вече рѣшение. Ако г. Ризовъ мисли, че бюрото не е направило такъвъ списъкъ, какъвто трѣбва да направи, тогава той може да вземе думата и да прѣдложи своето мнѣние. Ето защо азъ мисля, че повдигането на този въпросъ, е неумѣстно, слѣдъ всичко туй, което вчера стана.

Прѣдсѣдателъ: Има едно прѣдложение отъ г. Ризова, подкрѣпено отъ г. Йовева. (Гласове: Не е прѣдложение!)

Димитъръ Ризовъ: Азъ не оспорвахъ ни най-малко довѣрието, което трѣбва да имаме въ бюрото. Азъ говорихъ само за принципа, който трѣбва да легне въ основата на нашия вжтрѣшенъ правилникъ, и много лесно може да се разбере отъ моитѣ думи, че тѣзи два въпроса сж свързани. За мене е важенъ принципътъ, и азъ мисля, че г. Златановъ много прибрза, като каза, че вчера съ акламация сме приели бюрото и не знамъ какво сме правила. Секретарскитѣ длѣжности сж синекура, а комисииитѣ сж много важни; така щото, не е цѣнно тамъ да се спази принципътъ на пропорционалността, а — при изборитѣ на комисииитѣ. Азъ вече говорихъ, че ние трѣбва не съ думи да започваме дѣятелността си, а съ дѣла и примѣри. Ако довчера ние сме се възмущавали отъ несправедливоститѣ и пристрастията, вършени въ Народното Събрание, то пръвъ нашъ нравственъ дългъ е да не ги повтаряме. (Нѣкой отъ прѣдставителитѣ: Стана ли така?) Азъ не натяквамъ никому; а азъ прѣдупрѣждавамъ да не ставатъ. Полагамъ този принципаленъ въпросъ, за който драго ми е, че и г. Министърътъ на Външнитѣ Работи каза, че трѣбва да легне въ основата на нашия вжтрѣшенъ правилникъ. Никой не се съмнява въ добросѣвѣстността на г. прѣдсѣдателя — тамъ не е думата; думата е, че този принципъ трѣбва да ни ржководи. Азъ стоя на крайната лѣвица, вѣроятно и утрѣ ще стоя тамъ, та не желая, ако стане нѣкой кюлбютъ, да ми се отнематъ правата. Не ще ли прѣстанемъ вече да се гриземъ? . . .

Димитъръ Марковъ: Изказанитѣ мисли отъ г. Ризова, мисля, че се прѣтълкуваха и не се разбра онова, което той искаше да каже. Желанието на г. Ризова не може, тукъ поне, въ едно Събрание, което се прѣдставлява отъ толкова свободолюбиви хора, да бжде отхвърлено. Желанието на г. Ризова е, щото въ бждѣще въ основата на тоя правилникъ, който трѣбва да ревизираме, да се приеме това начало и да се прокара.

Болкото се касае за комисията, която сега ще избираме за да отговори на тронното слово, г. Ризовъ изказва едно желание да могатъ и меншествата да се прѣдставляватъ въ тая комисия, слѣдователно, думата „пропорционално“ е прѣждевѣрменна отъ г. Ризова — тя ще легне въ бждѣщия правилникъ — а сега неговото желание е, че трѣбва да се усвои мисълта, щото сега, по възможность, въ комисията по отговора на тронното слово да може всѣка група, прѣдставлявана тукъ въ Народното Събрание, да вземе участие. Увѣренъ съмъ, че почитаемото бюро е прѣдвидѣло вече тая пропорционалность и, може би, да прибрзахме съ повдигането на тоя въпросъ, защото, ако бѣхме изслушали имената въ прѣдставената отъ бюрото листа, щѣхме да я приемемъ.

Азъ не мога да се съглася само съ едно нѣщо, именно съ това, което чухъ отъ почитаемия Еленски народенъ прѣдставителъ. Тукъ нѣма качества, нито количества: тукъ има народни прѣдставители; тѣ сж всички политически лица и всичко разбиратъ, и тѣ трѣбва — прѣзюмира се — да иматъ всички качества, да сж подготвени да взиматъ участие въ разискванитѣ въпроси. Тукъ нѣма да имаме ветеринарна

комисия, фелдшерска комисия или каквито и да е специални комисии; тукъ имаме прѣдставители, които трѣбва да взиматъ участие въ парламентарната работа на комисииѣ, dans les travaux prѣparatoires, и всѣки такъвъ трѣбва да бѣде готовъ да отговаря на апела съ подготовката си, голѣма или малка, съ която е подготвенъ.

Прочее, азъ моля почитаемото бюро да вземе въ внимание прѣдставителството и на меншеството, което вѣрвамъ да е взето, а така сѣщо да се отбѣлжи и г. Ризовото желание, да се направи специално прѣдложение въ комисията, която ще разглежда правилника, да се узакони това желание на г. Ризова и да стане по такъвъ начинъ регулаторъ за по-нататъшната ни парламентарна дѣятелностъ, т. е. въ всички комисии пропорционално меншествата да се прѣдставляватъ.

Азъ мисля, че всичко е изяснено и вѣрвамъ, че ще изслушаме сега имената на г. г. комисаритѣ въ всѣка комисия.

Прѣдседателъ: Подиръ всичко говорено, остава едно прѣдложение. Г-нъ Ризовъ, може би, не го формулира, но г. Йовевъ направи прѣдложение. (Дико Йовевъ: Изказахъ само желание, което да се има прѣдъ видъ отъ бюрото!) Ще забѣлжа, че бюрото е имало прѣдъ видъ да се прѣдставляватъ всички групи доколкото е възможно въ комисииѣ, но откровено заявявамъ, че пропорционалностъ не сме гледали, па и не можехме, защото имаше и други съображения, които трѣбваше да имаме прѣдъ видъ. Сега, ще остане на васъ да подобрите или не кандидатитѣ, които ще ви прѣдставимъ. Колкото за въ бѣдѣще, ще трѣбва да се прѣдвиди въ правилника, ако сте съгласни, пропорционалността за комисииѣ, които ще се избиратъ.

Първиятъ въпросъ отъ дневния редъ, както знаете, е избирането комисия за приготвяне проектъ за отговоръ на тронното слово. Ето лицата прѣдлагани отъ бюрото.

Подпрѣдседателъ Василъ Кжнчовъ: (Чете.) Александъръ Малиновъ, Антонъ Франгя, Гено Недѣлковъ, Димитъръ Марковъ, Димитъръ Грековъ, Иванъ Пѣевъ, Константинъ Величковъ, Марко Балабановъ, Петъръ Станчевъ, Петъръ Пешевъ, Христо Филиповъ и Йорданъ Теодоровъ — всичко 12 души. Сега ще ги чета единъ по единъ. (Чете.) Александъръ Малиновъ.

Прѣдседателъ: Приема ли се? (Гласове: Приетъ!) Само ако има нѣкои да се обявятъ противъ извѣстенъ кандидатъ, тогава ще туря на гласуване.

Подпрѣдседателъ Василъ Кжнчовъ: (Чете.)

Антонъ Франгя. (Приема се.)
Гено Недѣлковъ. (Приема се.)
Димитъръ Марковъ. (Приема се.)
Димитъръ Грековъ. (Приема се.)
Иванъ Пѣевъ. (Приема се.)
Константинъ Величковъ. (Приема се.)
Марко Балабановъ. (Приема се.)
Петъръ Станчевъ. (Приема се.)
Петъръ Пешевъ. (Приема се.)

Христо Филиповъ. (Приема се.)

Йорданъ Теодоровъ. (Приема се.)

Прѣдседателъ: Свърши се съ комисията по отговора на тронното слово.

Вториятъ въпросъ е избиране комисия по провѣрката на изборитѣ.

Въ послѣдното Събрание тая комисия се е състояла отъ 40 души. Бюрото мисли, че сж много, но прѣдъ видъ на въсотата на сесията, то е на мнѣние, че е по-добрѣ да се избератъ пакъ 40 души. (Гласове: Съгласни!)

Ще се прочетатъ имената имъ.

Подпрѣдседателъ Василъ Кжнчовъ: Ще ги прочита на единъ пжтъ и послѣ ще ги повтори единъ по единъ. (Чете.) Алекси Филиповъ, Ангелъ Крушковъ, Апостолъ Урумовъ, Атанасъ Влаховъ, Венедиктъ Поповъ, Василъ Димчевъ, Петъръ Станчевъ, Тодоръ Орловъ, Д-ръ Кръстю Милановъ, Иванъ Стояновъ, Д-ръ Петъръ Данчовъ, Д-ръ Петъръ Гудевъ, Димитъръ Ризовъ, Спасъ Соколовъ, Димитъръ Марковъ, Пеню Кръстевъ, Стефанъ Поповъ, Иванъ Бобековъ, Константинъ Серафимовъ, Йовчо Георгиевъ, Марко Вожковъ, Манолъ Златановъ, Никола Козаревъ, Найчо Цановъ, Найдентъ Кормановъ, Александъръ Малиновъ, Стефанъ Савовъ, Спасъ Ивановъ, Георги Шиваровъ, Страти Димитровъ, Тодоръ Николовъ, Тодоръ Влайковъ, Христо Гендовичъ, Христо Филиповъ, Цвѣтко Таслаковъ, Цанко Бакаловъ, Янко Забуновъ, Ячо Бръшляновъ, Михаилъ Калевъ и Исмаилъ Арnaudовъ.

Сега ще ги чета единъ по единъ. (Чете.) Алекси Филиповъ. (Приема се.)

Ангелъ Крушковъ. (Приема се.)

Д-ръ Никола Генадиевъ: Прѣдлагамъ изцѣло да се приематъ.

Прѣдседателъ: Приематъ ли се? (Гласове: Прието, прието!)

Третиятъ въпросъ е избиране на бюджетарна комисия.

Подпрѣдседателъ Василъ Кжнчовъ: Тя е съставена отъ 20 души, както е било и въ послѣдното Събрание. (Чете.) Д-ръ Андрей Ходжовъ, Антонъ Франгя, Василъ Димчевъ, Венедиктъ Поповъ, Гено Недѣлковъ, Димитъръ Христовъ, Иванъ Пѣевъ, Иванъ Салабашевъ, Каменъ Петковъ, Константинъ Величковъ, Д-ръ Константинъ Икономовъ, Марко Балабановъ, Найчо Цановъ, Никола Гимиджийски, Петъръ Пешевъ, Тодоръ Влайковъ, Христо Петруновъ, Христо Топузановъ, Янко Забуновъ и Йорданъ Теодоровъ. (Гласове: Приети!)

Прѣдседателъ: Има ли нѣкой да иска думата по бюджетарната комисия? (Гласове: Приета, приета!) Понеже нѣма нѣкой да иска думата, ще каже, че се приема.

Четвъртиятъ прѣдметъ на дневенъ редъ е избиране комисии по разнитѣ министерства. Бюрото нѣмаше време да състави още и списъцитѣ на тия комисии, въ които ще се гледа колкото се може още повече да се спази пропорционалността, и моли да се отложи тоя въпросъ за слѣдующето заседание. (Гласове: Прието!)

Повдигна се въпросъ за прошетарна комисия, избира-нето на която не е прѣдвидено въ дневния редъ. Ако обичате, г-да, готови сме да ви прѣдложимъ лица и за прошетарна комисия. Съгласни ли сте? (Гласове: Съгласни!)

Подпрѣсѣдателъ Василъ Кънчовъ: За прошетарна комисия ви се прѣдлагатъ: (Чете.) г. г. Желчо Желѣзовъ, Петъръ Калинковъ, Тони Петровъ, Десиславъ Десевъ, Гавриилъ Цонковъ, Стефанъ Арсениевъ, Тодоръ Михайловъ, Василъ Николчовъ, Цоло Мисловъ, Раденко Николовъ, Иванъ Соколовъ, Димитъръ Пчелински, Атанасъ Ибишевъ, Георги Стойковъ, Нино Петковъ, Ячо Бръшляновъ, Ахмедъ Картовъ, Христо Топузановъ, Иванъ Вачковъ, Донко Анчевъ, Димитъръ Аргириядисъ, Емануилъ Начевъ, Данчо Пешмановъ, Ангелъ Ангеловъ и Кирилъ Яневъ. (Гласове: Приети!)

Прѣсѣдателъ: Приематъ ли се? (Приематъ се!) Членоветъ на прошетарната комисия сж 25, както и въ миналото Събрание.

Повдигна се въпросъ за избиране комисия за изработване проектъ за новъ вжтрѣшенъ правилникъ. Желаете ли, г-да прѣдставители, този въпросъ сега още да се разрѣши?

Иванъ Московъ: Желаетъ сега да се разрѣши!

Министъръ-Прѣсѣдателъ Петко Каравеловъ: Г-нъ прѣсѣдателю! Вихъ Ви молилъ — този въпросъ е доста сериозенъ — да дадете поне 5—6 минути отидихъ, да се споразумѣемъ за лицата. Ако ги имате прѣдвидени, добръ. Дали не сж много? Колко души сж, ако ги имате?

Прѣсѣдателъ: Петъ души.

Министъръ-Прѣсѣдателъ Петко Каравеловъ: Тогава, добръ.

Прѣсѣдателъ: Съгласни ли сте, г-да? (Гласове: Съгласни!) Имаше мнѣние, да влиза и бюрото: прѣсѣдателътъ и подпрѣсѣдателитъ, тъй щото ще станатъ 8 души. Желаете ли да ги прочита? (Чете.) Димитъръ Петковъ, Д-ръ Андрей Ходжевъ, Василъ Димчевъ, Найчо Цановъ и Георги Кирковъ. (Гласове: Приети!)

Има ли нѣкой да иска думата? (Гласове: Приети, приети!)

Димитъръ Марковъ: Моля, ако е възможно, да се приложи къмъ тия петъ члена още единъ, въ лицето на г. Димитра Ризовъ, та да станатъ 6 души. (Гласове: Прието!)

Прѣсѣдателъ: Приемате ли прѣдложението на г. Димитра Марковъ? (Гласове: Прието!)

Нѣма нѣкой да възразява? Тѣй щото, ставатъ 6, и съ прѣсѣдателя и подпрѣсѣдателитъ — 9 лица въ тая комисия.

Съ това се изчерпва днешниятъ дневенъ редъ на Събранието.

Г-нъ Драганъ Цанковъ има думата.

Драганъ Цанковъ: Азъ искамъ да попитамъ Народното Събрание, тъй като въ вчерашното тронно слово

казваше се, че министерството ще внесе нѣкои прѣдложения, освѣнъ законопроекти. Днесъ се говори и за комисии. Азъ искамъ да попитамъ: дали не трѣбва да се избере и една комисия за прѣглеждане на избирателния законъ. (Нѣкой отъ прѣдставителитъ: Специална!) Дали една комисия да изберемъ, или да оставимъ на министерството да го прѣдложи? Защото въ тази извънредна сесия непрѣмѣнно трѣбва да стане една ревизия на избирателния законъ. Азъ само прѣдлагамъ този въпросъ, ако има нѣкой да разисква, или министерството, ако иска, да отговори.

Министъръ Д-ръ Стоянъ Даневъ: Азъ ще моля да се турне на дневенъ редъ за слѣдующето засѣдание този въпросъ.

Министъръ-Прѣсѣдателъ Петко Каравеловъ: Азъ мисля, самото Правителство, вѣроятно, ще внесе нѣщо. Понеже съмъ поклонникъ на изработени законопроекти отъ правителството, а не отъ прѣдставителството, то Правителството слѣдъ провѣрката, вѣроятно, ще внесе.

Драганъ Цанковъ: Ама да не остане само *Ad calendas graecas*. (Смѣхъ.)

Министъръ-Прѣсѣдателъ Петко Каравеловъ: Ще се помжчимъ да внесемъ.

Прѣсѣдателъ: Колкото за комисията, тя ще бжде тая, която ще бжде по Министерството на Вжтрѣшнитъ Работи. Отдѣвъ бѣше въпросъ за избиране комисии по законопроектитъ отъ разнитъ министерства, но бюрото нѣма врѣме да се занимае съ него.

Прѣтко Таслаковъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ мисля, че трѣбва да се бърза малко и, заради това, не ще бжде злѣ, днесъ още да пристѣпимъ къмъ избора на разнитъ комисии. Като дадемъ сега отпущъкъ отъ половинъ часъ, бюрото ще има врѣме, въ половинъ часъ, да си нареди листата. Защото утрѣ може да се отнеме съ такъвъ единъ малъкъ въпросъ цѣло засѣдание, да избираме само комисии. Можемъ даже утрѣ да не засѣдаваме, а сега да изберемъ комисии и утрѣ да работятъ.

Министъръ-Прѣсѣдателъ Петко Каравеловъ: Утрѣ вѣроятно, ще има засѣдание, нали? Щомъ избрахме прошетарна комисия, вѣроятно, тя ще приготви нѣщо за докладъ. Азъ мисля, че прѣди да пристѣпимъ къмъ доклада, ако има какъвто и да е докладъ отъ тая прошетарна комисия, може бюрото да прѣдложи избора на другитъ комисии. Само, желателно е, да помисли, кои хора трѣбва да влизатъ въ тия комисии, за да бжде справедливо спрѣмо всички партии; а сега, прибързана работа ще бжде. Нѣма да загубимъ нищо, ако остане за утрѣ.

Прѣсѣдателъ: Правилникътъ ни задължава да имаме утрѣ засѣдание. Ще моля г. г. членоветъ на прошетарната комисия да приготвятъ докладъ по нѣкои прошения, които, моля, още днесъ да взематъ да прѣгледатъ, и утрѣ, подиръ този докладъ, ще може да се прѣдстави списъкътъ и избератъ комисии.

Министъръ-Прѣсѣдатель Петко Каравеловъ: Г-нъ прѣсѣдателю! Може по-рано, прѣди да докладва комисията за прошенията, да допълнимъ избора на комисииѣ.

Прѣсѣдатель: То зависи отъ нареждането на дневния редъ.

Министъръ-Прѣсѣдатель Петко Каравеловъ: Да!

Димитъръ Ризовъ: Азъ мисля, че дневниятъ редъ е изчерпанъ за днешното засѣдание, та искахъ да изкажа едно желание: понеже трѣбва да законодателствуваме, а повечето отъ насъ нѣмаме законитѣ на страната, то бюрото да се разпореда да се взематъ отъ министерствата и ни се дадатъ.

Министъръ-Прѣсѣдатель Петко Каравеловъ: Имате дневни и ще си ги купите! (Смѣхъ. — Гласове: Браво! — Ржкоплѣската нѣкои прѣдставители.)

Прѣсѣдатель: Съгласни ли сте, утрѣ да се избераѣ комисииѣ? (Гласове: Съгласни!) Нѣма противъ.

Прѣсѣдатель: Иванъ Ев. Гешовъ.

Секретари: { Д-ръ Андрей Ходжевъ.
Манолъ Златановъ.
Д-ръ Коста Икономовъ.
Д-ръ Петъръ Гудевъ.
Никола Поповъ.
Никола Козаревъ.

Колкото за желанието на г. Ризова, въ библиотеката на Народното Събрание има законитѣ и тѣ сж на разположението ви.

Понеже никой не иска думата, то да опрѣдѣлимъ дневния редъ за утрѣ.

Първиятъ прѣдметъ ще бжде изборъ на комисии. (Гласове: Съгласни!)

Вториятъ прѣдметъ ще бжде докладъ на прошетарната комисия, ако сполучи да приготви нѣщо.

Драганъ Цанковъ: И третиятъ — избиране комисия за избирателния законъ! Г-нъ Даневъ казваше за идущия дневенъ редъ.

Прѣсѣдатель: Другъ прѣдметъ на дневенъ редъ нѣма, г-да прѣдставители.

Моля избранитѣ за членове на комисииѣ още отъ сега да се събератъ, за да могатъ да почнатъ работа, доколкото е възможно.

Засѣданието се вдига.

Вдигнато въ 3 ч. и 55 м. слѣдъ пладнѣ.

Подпрѣсѣдатели: { Василъ Кжнчовъ.
Атанасъ Краевъ.

Секретари: { Найдень Кормановъ.
Константинъ Серафимовъ.
Василъ Димчевъ.
Апостолъ Урумовъ.
Александъръ Малиновъ.
Д-ръ Паскалъ Табурновъ.

Началникъ на Стенографическото бюро: Т. Хр. Гължбовъ.